

Tárgyak:	Antropoid koporsó
Intézmény:	Szépművészeti Múzeum Dózsa György út 41. 1146 Budapest
Gyűjtemények:	Egyiptomi Gyűjtemény
Leltári szám:	EGY_51.1995.1-2

Leírás

Az egyiptomi túlvilághit szerint a halott üdvözülésének kulcsa, hogy a madár alakú ba-lélek - hiába szakadt el a testtől, s csatlakozott a napisten ciklikus útjához - időről időre visszataláljon a sírkamrába zárt múmiához, és egyesüljön vele. A koporsó alakjának tehát emlékeztetnie kellett a halott túlvilági formájára, hogy a visszatérő lélek felismerhesse. A líbiai származású fáraók korában (a Kr. e. 10. századtól) statikusabbá vált a túlvilágról alkotott elképzelés. A halott túlvilági sorsa már sokkal inkább az istenektől, semmint az élőkötől függött, ezzel pedig együtt járt, hogy a templomok (és az azokban elhelyezett halotti szobrok) egyre növekvő szerepet töltöttek be a halotti kultuszban. Nem véletlen, hogy a Kr. e. 8. század második felétől a koporsók formája a szobor-jelleget hangsúlyozta: a lábak alá alacsony talapzatot helyeztek, a fenéklap külső felületét pedig gyakran hátpillérrel látták el. A fedél központi alakja a kosfejű, madártestű istenség, a napisten túlvilági formája, amely szárnyait védelmezően terjeszti a koporsóban fekvő halott fölé. A madár farktollainak folytatásaként színesre festett, hieroglif jelekkel írt áldozati formula fut le, amely a derék alatt két szimmetrikus félre osztja a fedél felületét. Kétoldalt, elkülönített képmézőkben három-három jelenet következik Ozirisz, valamint halotti védőistenségek (a négy Hórusz-fiú) alakjaival, legalul pedig egy-egy szárnyas napkorong biztosítja a halott mágikus védelmét és újjászületését. Liptay Éva

Alapadatok

Anyag/ Technika:

Fa / gipsszel fedett vászon borítással

Méretek:

179 x 48 x 39 cm

Események

Készítés
mikor
ki
hol
Kr. e. 750

Kulcsszavak

- Harmadik átmeneti kor
- sírfelszerelés